

Van: D.L. Emmerzaal
Telefoon: 14 010

Uw kenmerk: 24bb006009
Ons kenmerk: M2409-1886 - 24bo007700

Onderwerp: Beantwoording Schriftelijke
Vragen 'Administratieve sluiproute
arbeidsmigranten' (24bb006009)

Datum: 15 oktober 2024

Aan de gemeenteraad

Op 2 september 2024 stelde J. Vicario (VVD) ons schriftelijke vragen over 'Administratieve sluiproute arbeidsmigranten'.

Inleidend wordt gesteld:

'Op 11 september 2024 publiceerde het NRC een artikel over een sluiproute van arbeidsmigranten die illegaal een Nederlands Burgerservicenummer verkrijgt. Hierin wordt gesteld dat in de afgelopen jaren 124.000 migranten van buiten de EU, een inschrijving in het bevolkingsregister hebben verkregen, van wie een onbekend aantal zonder verblijfstitel. De Rotterdamse VVD ziet dat er een zeer zorgelijke situatie is ontstaan waarbij een groot aantal migranten, waarvan het verblijfsrecht onbekend is, hier kunnen verblijven. Daarnaast lijkt er achter de illegale sluiproute, een aantal criminele netwerken te zitten die geld verdienen aan deze situatie.'

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Hoeveel Registratie Niet Ingezetenen (RNI) loketten heeft de gemeente Rotterdam?

Antwoord:

In de RNI staan gegevens van mensen die niet (meer) in Nederland wonen, maar wel te maken hebben met de Nederlandse overheid. Ook de gegevens van mensen die korter dan 4 maanden in Nederland wonen staan in de RNI. De Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG – ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) beheert de RNI. In Nederland hebben 19 gemeenten een RNI-loket ingericht. Hier kunnen mensen zich inschrijven, gegevens wijzigen of uittreksels aanvragen. Deze werkzaamheden voeren gemeenten uit namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dat mensen zich inschrijven bij een van de 19 gemeenten, betekent niet automatisch dat zij ook in die gemeenten (gaan) verblijven of aldaar verbleven. De zogenoemde RNI-gemeenten zijn daarmee enkel een uitvoerende schakel.

Ook Rotterdam is een RNI-gemeente. In Rotterdam hebben wij 8 loketten in verschillende Stadswinkels beschikbaar gesteld voor de RNI.

Vraag 2:

Hoeveel personen hebben zich in de afgelopen 2 jaar laten registreren bij een RNI-loket in Rotterdam?

- a. Hoeveel personen waren seizoenarbeiders die korter dan vier maanden blijven?
- b. Hoeveel personen waren in het buitenland wonende Nederlanders?
- c. Hoeveel personen waren migranten van buiten de EU?

Antwoord:

In 2022 hebben 5.113 mensen zich ingeschreven in de RNI via de gemeente Rotterdam. In 2023 betrof het 1.996 mensen. Bij de inschrijving vragen medewerkers van de RNI-loketten niet naar de reden van inschrijving van mensen. De motivatie van inschrijving daarmee niet te specificeren.

Vraag 3:

Hoe controleren we in Rotterdam de legaliteit van een aanvraag bij het RNI-loket?

Antwoord:

Rotterdam voert namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), meer specifiek de RvIG, werkzaamheden op het gebied van de RNI uit. Hierbij zijn wij verplicht de daarvoor vastgestelde werkinstructie te volgen. De werkinstructies zijn universeel voor alle 19 RNI-gemeenten. Conform werkinstructie controleren wij in Rotterdam de legaliteit door bij de aanvraag het getoonde identiteitsdocument te controleren op echtheid. Ook stellen we dan vast of aanvrager ook echt in aanmerking komt door te beoordelen of de aanvrager korter dan 4 maanden in Nederland gaat verblijven.

Vraag 4:

Kan de wethouder een overzicht geven van de genomen maatregelen in de gemeente Rotterdam?

Vraag 5:

Kan er inzicht worden gegeven van de effectiviteit van de genomen maatregelen in de gemeente Rotterdam?

Antwoord vraag 4 en 5:

Ook voor de maatregelen geldt dat deze gelden voor alle RNI-gemeenten. In 2020 heeft de staatssecretaris een drietal maatregelen aangekondigd en hierover de Tweede Kamer geïnformeerd (kenmerk: 2020-0000724558¹), te weten:

- a. Het proces uitbreiden met gelaatscanners waardoor lookalike-fraude wordt bestreden.
- b. Uitbreiden van trainingen voor medewerkers waardoor het kennis- en vaardighedeniveau van ID-controle en herkennen van mensenhandel wordt verhoogd.
- c. Registreren van contactgegevens van mensen die zich aan het RNI-loket melden voor inschrijving of wijziging van hun gegevens.

¹ <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-2e4ce409-5efe-48fd-a5ae-ba227d29ea38/pdf>

Dit jaar heeft de staatssecretaris in een reactie op knelpunten vanuit het Landelijk Informatie en Expertisecentrum gerapporteerd over lopende en nieuwe maatregelen (kenmerk: 2024-0000204259²).

Daarnaast vindt er periodiek een kwaliteitsoverleg plaats tussen alle RNI-gemeenten en de RvIG. Tijdens dit overleg wordt onder meer gesproken over opvallende fraudezaken en welke identiteitsdocumenten regelmatig vervalst worden. Ook zijn er jaarlijks kwaliteitsdagen waar onder andere trainingen en workshops worden gegeven over documentherkenning, signalering van mensenhandel, signalering van fraude, etc. Hierdoor zijn wij nu in staat om sneller dergelijke signalen te herkennen en worden valse documenten sneller onderschept.

Het meten en toetsen van de effectiviteit van de maatregelen is een rijksaangelegenheid. In Rotterdam zien we wel dat we nu bijvoorbeeld meer valse documenten onderscheppen.

Voorts wordt gesteld:

'Rotterdam heeft veel uitdagingen rondom migratie. Daarom ook de volgende vraag:'

Vraag 6:

Kan Rotterdam een leidende rol spelen in het aanpakken van deze problematiek in de vorm van pilots, testen van nieuwe maatregelen of een andere mogelijkheden om problemen bij het RNI-loket aan te pakken?

Antwoord:

Als uitvoerende gemeente zijn wij continu in gesprek met de RvIG. In deze gesprekken kaarten wij regelmatig problematiek rondom de RNI aan. Dat is ook de problematiek die wordt geschetst in het krantenartikel van de NRC.

In een aantal gevallen leidt dat tot concrete verbeteringen in de procedure. Het is voor RNI-gemeenten nu mogelijk om data te genereren waardoor wij inzicht krijgen in de tijdelijke verblijfadressen van mensen. Dit helpt gemeenten om mensen beter in beeld te krijgen en passende hulp te bieden waar nodig. Rotterdam is in dat opzicht een betrokken partner van de RvIG en zal dat in de toekomst ook blijven.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten

² <https://open.overheid.nl/documenten/ceb38a20-4779-437c-94fd-17a9310c8f4d/file>